

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofljsk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrstic-
e, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Nasprotniki in sovražniki turških Slovanov.

Vsaka dobra reč ima svoje sovražnike; no-
beno blago početje ne prodere do krepke in srečne
zmage brez opovir in težkoč. Kaj čuda tedaj,
ako jih tudi naši bratje, turški Slovani, najdejo vse
polno v svoji opravičeni borbi za „krst sveti in
svobodo zlato“. Čeravno jim je krepka ruska
vojska prišla na pomoč, bo vendar teklo še veliko
krvi, preden bo turško trinoštvo pobito in v Azijo
vrženo nazaj. Preveč zaslombe dobiva Turk v Evropi,
preveč štejejo Slovani v njej sovražnikov. Prvi
in najmočnejši so Angleži, drugi in najbesniji so
Magjari, tretji in najstrahopetnejši so naši nemško-
tarski in sploh nemški Turki ali turkoljubi četrti
in najnesramnejši so pa angleški, magjarski in
nemško-židovski pisuni in časnikarji. Anglež pla-
čuje, Magjar razsaja, nemški Turk trepeče, tur-
koljubni časnikarji pa ščijejo, natolcujejo in lažejo,
da se kar od njih kadi. Vse navdajajo same strasti:
sebičnost, gospodstvaželjnost, napuh in zavid. An-
glež je prvi kramar in bogataš na svetu, zapo-
vednik vsem morjem ter se boji, da mu Slovani
v Turčiji kupčije ne vzamejo in ga naposled po-
magajo iz srednjega morja in Egipta potisniti,
kder ima pot v bogato Indijo. Da seta njemu ne zapre,
je Anglež pripravljen milijone žrtvovati in tudi v
boj stopiti zoper Rusa, če le najde zaveznikov.
L. 1854. se mu je to posrečilo. Pomagali so mu
Francozi, Pijemontezi in deloma tudi Avstrijani,
ko so ti marširali v Rumunijo in Ruse prisilili,
iti čez Donavo nazaj. V strašni vojski so Pije-
montezi zgubili 2500 mož in 24 milijonov goldi-
narjev, Turki 70.000 mož in 75 milijonov, Angleži
33.800 mož in 780 milijonov, gizdavi Francozi pa
100.000 mož in 930 milijonov. Da so tedaj takrat
Rusa premagali, turške Slovane na 23 let dalje
pod turški jarem posilili, žrtvovali so evropski
turkoljubi in pobiti dali 505.500 vojakov in denarjev
zapravili 26 sto milijonov, če vštujemo tudi ruske
zgube: 300.000 mož in 825 milijonov. Strah in
sovrašтво do nas Slovanov mora tedaj res veliko
biti, če turkoljubi toliko žrtvujejo, da le Turka,

zverinskega tlačitelja Slovanov, ohranijo. Letos se
Angležem ni posrečilo zrabiti evropske države na
svojo stran tako, da bi se vojske proti Rusiji ude-
ležile. Vsled tega tudi Angleži niso šli sami v
boj, pač pa tem globljeje v svoje žepe segajo in
Turka z denarji podpirajo in z orožjem. Brez te
pomoči bi Rusi sedaj stali že pred Carigradom!

Magjarske in nemške Turke peče stara vest,
ker svojim slovanskim sodržavljanom v Avstriji
zabranjujejo djansko enakopravnost. Bojazen, da
bi utegnilo v Avstriji drugače biti, kakor je sedaj,
ako južni Slovani otrasejo turški jarem, vleče jih
na turško stran. Najrajše bi videli, ako bi Av-
strija šla na strani Nemčije in Angleške v boj
zoper Rusijo. Ker pa se to ni zgodilo, zato so
začeli po svojih časnikih strahovito razs-
jati, ščuvati in legati. Rumunom, Srbom in Črnogorcem
so se sprva telebasto prilizovali in ko ni pomagalo
nič, so se jim začeli hudo goziti. Prerokovali
jim so, da bo Avstrija brž marširala v Moldavo
Rusom za hrbet, da bo avstrijska vojska zasela
Belgrad in Cetinje, če se Rumuni, Srbi in Črno-
gorci le genoti predrznejo. Prazen strah! Črno-
gorci so precej začeli boj, Rumuni se že hrabro
borijo v Bolgariji in Srbija bo vsaki čas zopet
zgrabila za orožje in tudi Grki bodo otresli strah
pred Angleži. Ali ravno to je, kar Rusi hočejo
doseči, preden se na vseh straneh lotijo odločil-
nega boja. Kajti Rumuni, Srbi, Črnogorci, Bolgari
in Grki vzdihujejo pod turškim jarmom, tem je
treba pomagati, da se razdene mohamedanska dr-
žava in namesto nje osnujejo neodvisne krščanske
države. Brž ko se to zgodi, je turško prašanje
rešeno, na korist turškim kristijanom, na korist
Slovanom, ker je teh ondi največ! Kakor se stvari
sedaj prikazujejo, smemo Slovani zadovoljni biti.
Ako le Bog da in sreča junaška, bo turško prašanje
rešeno nam na slavo in korist, preden doteče leta
dni. Anglež se bo tedaj prepozno kesal, da je
neizmerno veliko denarjev zavolj turških divjakov
zapravil, Magjar bo srda in jeze z zobmi škripal,
naše nemške Turke bo pa bržčas sram, da so se
od ničvrednih, nesramnih in lažnjivih pisunov dali

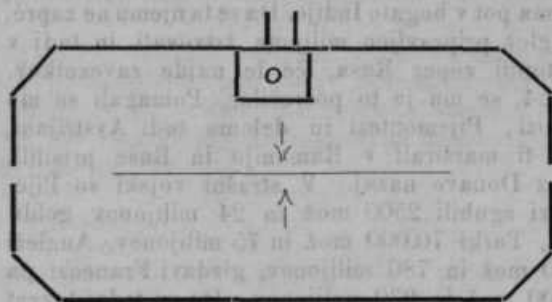
za nos voditi in v neumno turkoljubje zapeljati. Kdor nima priložnosti brati sedanjih nemških-liberalnih in magjarskih listov, ta si blizu ne more domisliti, kolika nesramnost se v njih šopiri. Dobro vedó, kake zverine so Turki, kako Bolgare vesijo, ženske skrunijo, ranjence umarjajo; dobro jim je znano, kako Rusi povsod z Turki človeški ravnajo. Ali jim ne velja ne pravica ne resnica, jim velja natančevati, psovati, grditi in legati. Junški Črnogorci [so jim „tolovaji“, vrlji Srbi „tatovi“, pošteni Rumuni „lopovi“ hrabri ruski rojaki „mevže in pijanci“, le Turk, ta je človek, plemeniten in hraber. Vrh tega pa lažejo tako nesramno, da je težko povedati, kaj je večje, ali teh pisunov predrznost, da se upajo toliko ljudi vsaki den nalogati, ali teh ljudi pahjenost, da take laži plačujejo, berejo in verujejo. V dokaz bodi sledeče: prijatelj časnika „Finanzielle Fragmente“ si je dal truda ter sestavil iz raznih dunajskih listov vojškina poročila, katera so se pozneje izkazala kot neresnična, kot lažnjiva. Bitve, za katere ne vedó ne Rusi, ne Turki, so bile v „Nene Fr. Presse“ 13., v „Presse“ 3., v „Deutsche Zeitung“ 7., v „Fremdenblatt“ 1., v „N. W. Tagblatt“ 19., v „Extrablatt“ 17., v „Morgenpost“ 5., v Vorstadt-Ztg.“ 9., v „Tagespresse“ 2., v „Wiener Abendpost“ 1. V teh bitkah je palo po poročilih: „N. F. Presse“ 390.000 Rusov, „Presse“ 12.000 Rusov, „Deu. Ztg.“ 176.000 Rusov in 5000 Rumuncev (poleg tega omenja ta list, da so Turki zapodili jeden rusk polk v Dunav), „N. W. Tagblatt“ 210.000 Rusov, „Extrablatt“ 380.000 Rusov, „Morgenpost“ 140.000 Rusov, „Fremdenblatt“ 27.000 Rusov, „Vorstadt-Zeitung“ 10.000 Rusov, „Tagespresse“ 4000 Rusov. O turških izgubah tako malo govore, kakor Turki sami. Iz Sibke so se Rusi umeknili po poročilih: „N. Fr. Presse“ 7krat, „N. W. Tagblatt“ 11krat, „Presse“ 4krat, „Extrablatta“ 7krat, „Vorstadt-Zeitung“ 3krat, „Tagespresse“ 1krat, „Fremdenblatta“ 1krat, „Wiener Abendpost“ 2krat. Sploh ti nesramni lažnjivci so več Rusov na papirju ubili in pokrustali, kakor jih je črez Donavo šlo, o Turkih pa pišejo, kakor da bi bili vsi neumarjoči. Da pa Turk ni neumarjoč, da bo Turčija propala v kljub angleškemu denarju, magjarskemu ropotu, strahupetnemu jadikovanju nemških turkoljubov in brezsravnemu laganju nemških-magjarskih in judovskih listov, to nam bo sijajno pokazala bližnja prihodnost! Bati se nam ni treba nič.

Gospodarske stvari.

Gnojšče in njegova naprava.

M. Navadna shramba gnoja je gnojšče. Primerno napravljeno gnojšče je za celo gospodarstvo jeden najvažnejših prostorov. Ko bi kmetovavci preuda-

riti in prerajtati hoteli, koliko zgubo trpijo po napačnem gnojšču, gotovo bi se ne zbalih malih stroškov in neznatnega truda, ki ga naprava prikladnega gnojšča prizadeva. Kakošne lastnosti mora pa dobro in pametno napravljeno gnojšče imeti? Gnojšče mora naj poprej blizu hlevov biti; ne sme biti previsoko, ne prenizko, da se gnojnica ne more odtekati in da se deževnica in snežnica ne more na njem stekati. Rob ali kraji gnojšča morajo biti taki, da vode ne prepuščajo. Dno gnojšča mora biti viseče na jedno ali drugo stran in mora imeti tlak, najboljše iz kamenja, da se gnoj iz gnojšča lahko izvaža, da pa tudi gnojnica v zemljo ne vhaža. Namesto kamenatega tlaka pa včasih in mestoma tudi zadostuje močna plast ilovice ali glin, ki ne prepušča gnojnice. Taka ilovičasta ali glinasta plast na dnu gnojšča se mora pa vsakega drugega ali tretjega leta z gnojem vred na polje ali travnik izvoziti, ker se v taki prsti veliko dobro gnojivih tvarin nabere, ki poljskim pridelkom dobro denejo. Prav porabno gnojšče mora imeti nizek zid ob krajeh, da se tako odtok in pritok vsakojake tekočine zabrani. Dalje mora imeti lego, ki je proti solcu in vetru zavarovana. Za ta namen se priporoča, da se okoli gnojšča drevje ali grmovje nasadi. Posebno prilično drevje za to je sivi in beli topol, lipa in divji kostanj. Ogradi se gnojšče tudi z plotom. V tako ograjeno gnojšče se potem rado spušča mlada živina, da po gnoju semtertje hodi in ga stepta, kar gnoju posebno hasne. Tudi za priležen vhod in izhod iz gnojšča je treba skrbeti. Tik gnojšča ali pa na njem se mora napraviti shramba za gnojnico, v katero se iz hleva odcejajoča scavnica steka. Stene te shrambe morajo na vsak način dobro obzidane biti. Včasih se nabajate po dve takih gnojničnih shramb na gnojšču, jedna za scavnico, ki iz hleva priteka in ki se dostikrat za neposredno gnojenje z gnojnico rabi, deloma pa za polivanje gnoja z njo služi. Druga shramba dostikrat na nasprotni strani, v katero se gnojnica iz gnojevega kupa steka.

pod. 1.

Prva podoba nam predstavlja najprostejšo sorto gnojšča z jedno gnojnično shrambo. Pušice kažejo, kam da gnojščno dno visi. Gnojnica se bode tedaj na takem gnojšču na sredi zbiralna.